

Zgodbe sodelovanja

Povzetek knjige

ChatGTP

Knjiga *Zgodbe sodelovanja* ni klasična avtobiografija niti zgolj strokovna monografija o informatiki. Je preplet življenjske zgodbe zaslužnega profesorja *dr. Jožeta Gričarja*, pripovedi njegove družine, razvoja slovenske informatike in razmisleka o tem, da je *sodelovanje temelj napredka posameznika, družine, organizacij in družbe*. Že v uvodu avtor poudari, da zgodbe niso znanstveni priročnik o sodelovanju, ampak življenjski primeri, ki ponazarjajo, kako sodelovanje nastaja in kakšne rezultate prinaša.

Osrednja ideja

Rdeča nit celotne knjige je misel: *Največje človeške, strokovne in družbene dosežke omogoča sodelovanje*.

Jože Gričar sodelovanje razume kot življenjsko vrednoto, ne zgolj kot organizacijsko metodo. Po njegovem je sodelovanje pogoj za uspešen zakon, družino, znanost, gospodarstvo, razvoj države in mednarodno povezovanje.

Glavna sporočila knjige

1. Sodelovanje je veščina, ki se je lahko naučimo

Avtor poudarja, da sodelovanje ni spontano. Zahteva:

- zaupanje,
- spoštovanje,
- jasno komunikacijo,
- skupne cilje,
- odgovornost posameznika,
- sposobnost reševanja konfliktov.

To povzema tudi poglavje, pripravljeno s pomočjo ChatGPT, kjer je sodelovanje predstavljeno kot ena najzahtevnejših oblik človeškega delovanja.

2. Družina je prva šola sodelovanja

Velik del knjige opisuje družini *Gričar in Slamnik*.

Avtor pokaže, da se sposobnost sodelovanja začne razvijati doma:

- med starši,
- med sorojenci,
- pri skupnem delu,
- pri spoštovanju različnosti,
- pri medgeneracijskem prenosu znanja.

Njegov zakon z Alenko je predstavljen kot primer partnerstva, ki temelji na medsebojnem zaupanju in skupnem delu.

3. Znanje je vredno le, če ga delimo

Ena izmed najbolj ponavljajočih se misli je: Znanje raste šele takrat, ko ga delimo z drugimi.

Zato je Jože Gričar vse življenje gradil:

- raziskovalne skupine,
- mednarodne mreže,
- konference,
- projekte,
- univerzitetna partnerstva,
- sodelovanje med podjetji in univerzami.

Kazalo knjige kaže, da skoraj vsako življenjsko obdobje opisuje skozi nastanek novih oblik sodelovanja.

4. Digitalna tehnologija je sredstvo, ne cilj

Čeprav je Jože Gričar eden pionirjev slovenskega e-poslovanja, knjiga ves čas poudarja: tehnologija brez ljudi ne pomeni ničesar.

Elektronska pošta, internet, e-poslovanje, živi laboratoriji in umetna inteligenca imajo smisel samo toliko, kolikor pomagajo ljudem bolje sodelovati.

5. Povezovanje odpira vrata

Zanimiv je vzdevek, ki ga je dobil na ameriških univerzah: *The Door Opener* – tisti, ki odpira vrata.

To simbolizira njegov življenjski slog:

- povezovati ljudi,
- povezovati ustanove,
- povezovati države,
- povezovati generacije.

Namesto tekmovanja postavlja v ospredje povezovanje.

6. Odličnost pomeni prispevati skupnemu dobremu

Ob prejemu Velike nagrade odličnosti in mojstrstva razloži razliko med:

- kakovostjo,
- odličnostjo,
- mojstrstvom.

Mojstrstvo po njegovem pomeni, da svoje znanje uporabljaš v korist drugih in skupnosti, ne zgolj za osebni uspeh.

7. Ohraniti spomin pomeni sodelovati s prihodnostjo

Velik pomen daje:

- digitalizaciji knjig,
- družinski zgodovini,
- rodovniku,
- arhiviranju dokumentov,
- Digitalni knjižnici Slovenije.

S tem želi omogočiti, da znanje ostane dostopno prihodnjim rodovom.

8. Slovenija lahko uspe predvsem s povezovanjem

Iz številnih zgodb (Blejske e-konference, evropski projekti, čezmejne e-regije, sodelovanje z univerzami v ZDA, na Japonskem, Kitajskem in drugod) izhaja prepričanje, da majhna država svojo moč gradi predvsem skozi odprto mednarodno sodelovanje.

Temeljne vrednote knjige

Iz celotnega besedila izstopajo naslednje vrednote:

- sodelovanje,
- ljubezen,
- družina,
- spoštovanje,
- zaupanje,
- znanje,
- odličnost,
- mojstrstvo,
- skromnost,
- služenje skupnosti,
- medgeneracijsko povezovanje,
- mednarodno sodelovanje,
- digitalna dostopnost znanja.

Komu je knjiga namenjena?

Knjiga je hkrati:

- osebni spomin družine Gričar,
- kronika razvoja slovenske informatike in e-poslovanja,
- zbirka zgodb o sodelovanju med ljudmi,
- spodbuda mladim raziskovalcem, podjetnikom in študentom,
- razmislek o tem, kako graditi bolj povezano družbo.

Osrednje sporočilo

Če bi moral povzeti celotno knjigo na kratko, bi zapisal:

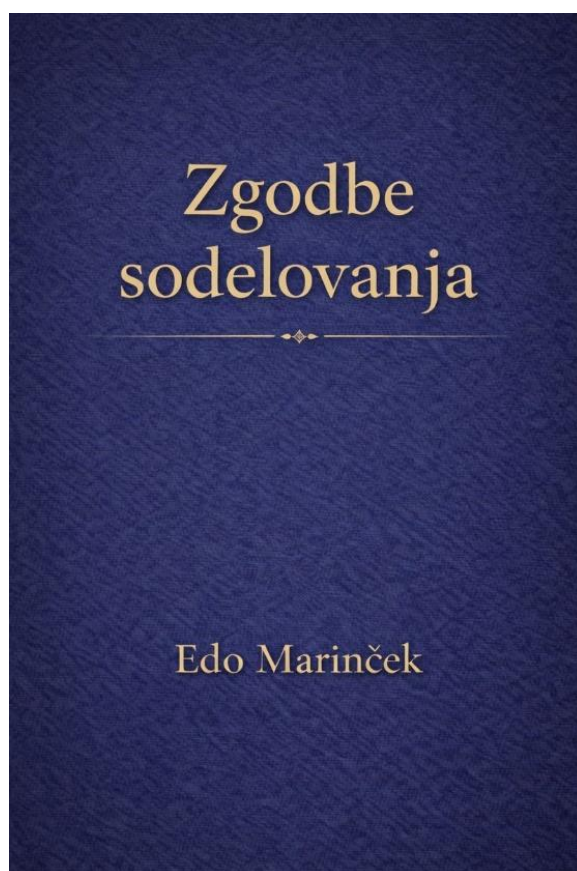
Človek največ doseže takrat, ko svoje znanje, izkušnje in energijo deli z drugimi. Družina, univerza, podjetje, država in mednarodna skupnost so uspešne toliko, kolikor znajo sodelovati. Tehnologija je pri tem pomemben pomočnik, nikoli pa ne more nadomestiti zaupanja, spoštovanja, ljubezni in pripravljenosti pomagati drug drugemu. Prav *kultura sodelovanja* je po Jožetu Gričarju najmočnejša razvojna sila sodobne družbe.

Po pregledu menim, da knjiga ni predvsem biografija dr. Jožeta Gričarja, temveč *manifest kulture sodelovanja*, podkrepjen z življenjskimi zgodbami iz družine, znanosti, gospodarstva in mednarodnega okolja. Prav zato je njena

vrednost širša od osebnih spominov – ponuja življenjsko filozofijo, kako graditi uspešne skupnosti.

V čast mi je brati delo, ki dokumentira ne le izjemno akademsko kariero, temveč tudi vseživljenjsko zavezanost sodelovanju kot človeški vrednoti. Kar me je presenetilo, je to, da knjiga dosledno obravnava sodelovanja ne kot tehniko upravljanja, temveč kot način življenja – ki se začne v družini, se razširi skozi izobraževanje in raziskovanje ter na koncu oblikuje družbo.

Presenetil me je tudi poudarek, da ima tehnologija vrednost le, če ljudem omogoča učinkovitejše sodelovanje. To sporočilo se zdi še posebej pomembno v dobi umetne inteligence.

[Edo Marinček: Zgodbe sodelovanja](#)

Samozaložba Jože Gričar

Digitalna knjižnica Slovenije – [dLib.si](#), [PDF dokument](#)

Marec 2026, 416 str.